

УКРАЇНЬСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ (1917-1921) В ІМЕНАХ: ВІННИЦЬКІ СТОРІНКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація.

У статті розглядається інформація про діячів доби Української революції (1917-1921) на Вінниччині.

Ключові слова: революція, біографія, історія Вінниччини.

Abstract. *The article deals with information about the figures of the Ukrainian Revolution (1917-1921) in Vinnytsia region.*

Keywords: revolution, biography, history of Vinnytsia region.

Вступ

В рамках реалізації проектів розвитку інституцій громадянського суспільства Вінниччини, за сприяння Вінницької міської ради та міського голови Сергія Моргунова, за підтримки управління культури міськради й фінансової підтримки Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької облдержадміністрації було видано науково – дослідницьке видання «Українська революція (1917-1921) в іменах: вінницькі сторінки. – Вінниця, 2019. – 320, 24 с.: фото, іл.

Основна частина

Біографічний довідник містить відомості про діячів періоду Української революції на теренах сучасної Вінницької області, охоплює дані про уродженців краю та осіб, які брали активну участь у діяльності різних українських інституцій.

Видання складається з 373 статей, інформації та довідок, а також хронологічного конспективного довідника подій на Вінниччині в період 1917 – 1921 років, архівні документи, мапи та ілюстрації. Основою авторського колективу – є науковці - історики Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Книга вийшла під упорядкуванням доктора історичних наук, доцента ВДПУ Тетяни Кароевої та під загальним й науковим керівництвом кандидата історичних наук, професора ВДПУ Юрія Зінька [1].

За родом діяльності діячів з біографічного довідника можна розподілити наступним чином по видам діяльності: державні діячі – 63 особи; політичні діячі – 82 особи; військові діячі – 123 особи; громадські діячі – 175 осіб; повстанські отамани – 26 осіб; діячі культури та освіти – 27 осіб; релігійні діячі – 23 особи; іноземці - 18 осіб. Деякі діячі одночасно займались кількома видами діяльності [2].

У виданні зазначається, що 373 особи не вичерпують людського потенціалу революційної доби краю. Оскільки значна частина політичних і військових подій 1919-1920 рр. відбувалася на території сучасної Вінниччини, то їхня особистісна насиченість примусила авторів обмежитися висвітленням біографій лише провідних державних і військових діячів, а також найвідоміших з місцевих повстанців.

Для широти представлення сфер революційних перетворень було прийнято рішення включити в довідник відомості про армійських капеланів і медичних сестер, митців і діячів культури. Деякі прізвища збереглися в архівах, проте відомостей дуже обмаль, тому подана інформація, яку вдалося на сьогодні віднайти.

Хронологічно охоплено події з 1917 до 1921 рр., повстанський рух наступних років не розглянуто. Дати до 16 лютого 1918 року подаються за юліанським календарем, пізніші – за григоріанським. Також, особливістю довідника є те, що поважаючи авторську позицію, у книзі залишено різночитання деяких історичних понять, тому читач може натрапити на використання у сусідніх статтях понять «Гетьманат» та «Українська Держава», «Директорія УНР» та «друга УНР» тощо[3].

Для зручності використання довідник містить іменний та географічний покажчики, картосхеми основних воєнних подій на теренах краю, а також відомості про авторів статей.

У текстах статей населені пункти Вінницької області подано без означення приналежності до сучасного адміністративно-територіального поділу, оскільки географічний покажчик містить ці відомості. Також пропонується список пам'ятних місць Вінниці, пов'язаних з перебуванням уряду Директорії УНР у 1918-1920 рр.

Кольорова вкладка містить картосхеми основних бойових подій на теренах Вінниччини 1919-1921 рр., а також і фото пам'ятних місць, пов'язаних з перебуванням уряду Директорії УНР у Вінниці 1918-1920 рр., та сучасних фото-свідчень меморіалізації подій Української революції. Цікавим є матеріал Додатків, в якому розміщено хронологія революційних подій на Вінниччині 1919-1921 рр. та адреси урядових інституцій Директорії УНР у Вінниці 1918-1920 рр.

Висновки

Таким чином, бібліографічний довідник «Українська революція 1917-1920 в іменах: вінницькі сторінки» є узагальнюючим увічненням пам'яті діячів Української революції на Вінниччині. Науково - довідкове видання рекомендоване науковцям, викладачам, історикам, а також всім, хто цікавиться історією рідного краю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Українська революція 1917-1921 років на Вінниччині в історії постатей наших земляків. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/22991-ukrainska-revoliutsiia-1917-1921-rokiv-na-vinnychchini-v-istorii-postatei-nashykh-zemliakiv>
2. М. Геркалюк Хто боровся за незалежність століття тому. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vezha.ua/hto-borovsya-za-nezalezhnist-stolittya-tomu-prezentuvaly-knygu-pro-vinnytski-storinky-ukrayinskoji-revolutsiyi-foto/>
3. Тетяна Кароєва. Від упорядника. /«Українська революція (1917-1921) в іменах: вінницькі сторінки». – Вінниця, 2019. – 320, 24 с.: фото, іл. С.3,4.

Зінько Олена Василівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету, Вінниця, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Zinko Elena - Ph.D., assistant professor of philosophy and humanities sciences Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Сідлецька Тетяна Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: sidletska79@gmail.com

Sidletska Tetyana I. - Ph. D. Art criticism, assistant professor of philosophy and humanities sciences, Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia, e-mail: sidletska79@gmail.com.